

ازمیں بانی شاہ ابو

شرح احوال و آثار

فضل شاہ اعلیٰ از دین شاہ

تالیف: محمد پروازہ مولائی

پروانه مه ولاتی، محمد

از یمن تا نیشابور: شرح احوال و آثار فضل بن شاذان بن خلیل از دی نیشابوری / تألیف
محمد پروانه مه ولاتی، -- تهران: لوح محفوظ، ۱۳۸۴.

۴۵۵ ص: مصور.

ISBN: 964-8060-19-3

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۴۴۲] - ۴۴۸. همچنین به صورت زیر نویس.

۱. ابن شاذان، فضل بن شاذان، - ۲۶۰ ق، ۲. محدثان شیعه - سرگذشتنامه، الف. عنوان.

ب. عنوان، شرح احوال و آثار فضل بن شاذان بن خلیل از دی نیشابوری.

۲۹۷/۲۹۲۶

بپ ۱۴۴ / تلف BP ۱۱۶

۸۴-۱۶۲۷۰م

کتابخانه ملی ایران

از یمن تا نیشابور

شرح احوال و آثار فضل بن شاذان بن خلیل از دی نیشابوری

محمد پروانه مه ولاتی

با همکاری: اداره کل اوقاف و امور خیریه خراسان رضوی

ویراستار: ابوالفضل فیما ○ خوشنویسان: استاد ابوالقاسم دانشجو و استاد حسن نقیبی

حروفچینی و بازخوانی متن: سمیه اخباری - سارا مسلمی مقدم

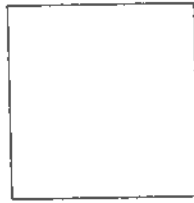
طرح جلد: سمیرا منتها ○ صفحه آرا: مهدی نحوی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۸۴ ○ چاپخانه: گوتمبرگ

تیراژ: ۳۰۰ ○ قیمت: ۳۸۵۰۰ ریال

ISBN : 964-8604-19-3 شابک: ۳-۱۹-۸۶۰۴-۹۶۴

نشانی: تهران، خیابان پامنار، کوی شهید تورج حق پرست، کوی شهید برادران بنی هاشمی، پلاک ۲۳
مرکز پخش: مشهد مقدس، خیابان آب کوه، اداره کل اوقاف و امور خیریه استان خراسان رضوی

فهرست مطالب

مقدمه	۷	فصل ۹	۱۱۹
گفتار اول	۸	الایضاح؛ کتابی روشن	۱۱۹
سپاس از یاران	۱۲	فصل ۱۰	۱۳۷
پیشانه‌ی سخن	۱۳	فضل و ستیز عقاید	۱۳۷
پیش گفتار	۱۷	فصل ۱۱	۱۸۳
حوزه علمیة فضل بن شاذان	۲۱	تشیع در عصر فضل	۱۸۳
فصل ۱		فصل ۱۲	
نیشابور، از اسطوره تا تاریخ	۲۵	نیشابور در نور	۱۹۳
فصل ۲		فصل ۱۳	
اهمیت علم حدیث	۳۷	فضل و کرامیان	۲۳۳
فصل ۳		فصل ۱۴	
حدیث‌نویسان نیشابوری	۴۳	ابن‌شاذان و مباحثات کلامی	۲۴۵
فصل ۴		فصل ۱۵	
از یمن تا نیشابور	۴۹	فضل بن شاذان و امام جواد علیه السلام	۲۵۵
فصل ۵		فصل ۱۶	
دوران کودکی، جوانی و کمال فضل	۶۹	فضل بن شاذان و امام علی علیه السلام	۲۶۹
فصل ۶		فصل ۱۷	
نوجوانی فضل و نیشابور	۸۱	فضل بن شاذان و امام حسن	
فصل ۷		عسکری علیه السلام	۲۷۵
فضل‌شاذان و علوم زمان او	۸۷	فصل ۱۸	
فصل ۸		فضل بن شاذان و مصلح جهانی	۲۸۹
بررسی آثار و آرای فضل	۹۹		

فصل ۲۶	فصل ۱۹
مقام فضل شاذان در عصر غیبت ۲۹۹	فصل ۲۰
تصاویر ۴۰۱	فصل ۲۱
□	فصل ۲۲
فهرست‌ها ۴۱۵	فصل ۲۳
۱. منابع و مراجع ۴۱۷	فصل ۲۴
۲. نام‌ها و نسبت‌ها ۴۲۳	در حریم فضل بن شاذان ۳۷۱
۳. اماکن ۴۳۶	فصل ۲۵
۴. مثل‌ها، کنایات و کلمات قصار ۴۴۰	فصل ۲۶
۵. اشعار عربی و فارسی ۴۴۲	فصل ۲۷
۶. کتب متن ۴۴۴	فصل ۲۸
۷. طوایف، قبایل، خاندان‌ها، گروه‌ها و مکاتب ۴۴۹	فصل ۲۹
۸. آیات و اشارات قرآنی ۴۵۴	فصل ۳۰
	فصل ۳۱

مقدمه

مطالعه زندگی شخصیت‌های برجسته و تأثیرگذار تاریخ، نقش مؤثری در هدایت و تربیت نسل جوان دارد. تاریخ پرفراز و نشیب دانشمندان و بزرگان دین، گویای تلاش‌های آگاهانه و همت بلند آنان است. متأسفانه بسیاری از این بزرگان و الگوهای تربیتی جامعه چنانکه باید و شاید مورد شناخت جامعه قرار نگرفته‌اند. لازم است نویسندگان و پژوهشگران با ابزار، قلم و کتاب، زوایای ناشناخته این بزرگان ملی و دینی ما را به مردم معرفی کنند.

کتاب حاضر که حاصل تلاش چند ساله شاعر و پژوهشگر شهرستان ادب پرور نیشابور، استاد محمد پروانه می‌باشد، انعکاس چنین بینش و حساسیتی است. این اثر که در حقیقت کامل‌ترین مجموعه در شرح احوال و آثار و افکار صحابی بزرگ چهار امام معصوم یعنی «فضل بن شاذان نیشابوری» است، گام مثبتی در جهت آشنا نمودن مردم با بخشی از تاریخ پرافتخار این مرز و بوم و دوستان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام است.

موافقت حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدعلی نظام‌زاده نماینده محترم ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه، با انتشار این اثر، مشوق نویسندگان و محققان این گونه آثار معنوی و تاریخی و بیانگر توجه خاص این نهاد خیریه به نشر مسائل فرهنگی و پژوهش‌های دینی در سطح جامعه است.

در پایان لازم می‌دانم بازبینی و پیگیری‌های مستمر معاونت فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه، حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدعلی خسروی ارج نهاده، موفقیت همه عزیزانی که در انتشار این کتاب نقشی داشته‌اند، از درگاه حق تعالی مسئلت نمایم.

سید مهدی وطنخواه

مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان خراسان رضوی